

**Valsts aģentūras
«Latvijas Neredzīgo bibliotēka»**

Informatīvais izdevums

JAUNIE VĀKI

Nr. 2008/01 (03)

Rīga

Ziņas par grāmatām un citiem jaunumiem

Šī ir «Latvijas Neredzīgo bibliotēkas» informatīvā brošūra par izdotajām grāmatām Braila rakstā un citiem jaunumiem. Brošūra iznāk reizi gadā un to var saņemt abonementā bez maksas.

Pateicoties šim izdevumam, ikvienam lasītājam ir iespēja paust savu viedokli par nepieciešamām grāmatām vai tēmām.

GRĀMATAS BRAILA RAKSTĀ

Jaunākās grāmatas Braila rakstā, kuras izdotas laika posmā no 2007. gada novembra līdz 2008. gada novembrim, ir sadalītas pa dažādām jomām. Tas atvieglos jūs interesējošo grāmatu atrašanu šajā izdevumā.

DAIĻLITERATŪRA

I. Liepiņš. «Mūzika arī vidusskolām» (ar CD) *(3 sējumos)*

Grāmatā iekļauta informācija par piecām rokgrupām: «Red Hot Chili Peppers», «Nirvana»,

«Depeche Mode», «Metallica» un «Limp Bizkit». Cīņa ar alkoholu, narkotikām un citiem kaitīgiem ieradumiem ir caurvijuši šo grupu dzīvi un daiļradi. Lasītājiem būs īpaši interesanti sekot līdz grupu dzīvei un to mūzikai, jo grāmatai ir pievienots CD ar populārākām dziesmām *demo* variantā. Autors Imants Liepiņš ir viens no nedaudzajiem, kas palīdzējis tapt šai grāmatai Braila rakstā, atbalstot to ar tekstiem elektroniskā veidā.

«Nezināmais par zināmo»

(5 *sējumos*)

Grāmatā apkopotas hipotēzes, atklājumi un vēsture. Tā var būt kā palīgs skolai par dažādām tēmām: kultūras vēsturi, valodniecību, veselību, tehniku, dabu, Visumu, kā arī par cilvēku vaļaspriekiem un viedokļiem. Dažādi autori izsaka savu viedokli par dažādām problēmām, maz zināmiem faktiem, kā arī dod plašāku izklāstu par jaunākajiem atklājumiem.

Dž. Heriots. «Viņus visus radīja Dievs»

(6 *sējumos*)

Priekšpēdējā grāmata Džeimsa Heriota sirsnīgo un gaišo grāmatu sērijā par savu veterinārārsta praksi.

Karš beidzies. Karaliskā Gaisa karaspēka formas tērpu nomainījušas dungriņbikses un darba virstērps. Džeims Heriots atgriežas Jorkšīras Deilas zaļajos pakalnos pie saviem pacientiem. Taču,

darba gaitā braucot, līdzī nav suns sems vien. Tagad viņam blakus sēž sākumā dēls Džimijs, vēlāk mazā Rozīte, kas ir nopietni norūpējusies: — Tētiņ, kā tu viens tiksī galā, kad man būs jāsāk iet skolā?

Dž. Heriots. «Ik dzīva radībiņa»

(6 sējumos)

Šī ir piektā — visjaunākā un arī pēdējā — Džeimsa Heriota grāmata, kas iznākusi šajā sērijā. Kā allaž tā dzirkstīt dzirkstī labsirdīgā humorā un atklāj brīnumainas īpašības gan cilvēkiem, gan dzīvniekiem. Autora atziņas ir dzīves apliecinājuma pilnas un pauž vienkāršas un dziļi labestīgas patiesības.

— Veterinārdakteris ne ar ko neatšķiras no citiem cilvēkiem, kad zaudē iemīlētu dzīvnieku, — raksta Džeimss Heriots.

Viks «Zemūdens Bara lielā diena»

(2 sējumos)

Fantastiska pasaka bērniem un pieaugušajiem. Par šo grāmatu autors saņēma gan Pastariņa prēmiju, gan Vissavienības diplomu un pēc tās uzņemta arī pirmā latviešu pilnmetrāžas animācijas filma «Ness un Nesija».

Cik ilgi Zemūdens Bars pacietīs visus Sauszemnieku izgājienus? Kad beidzot apsīks kanalizācijas straumes? Kad ūdeņus un okeāna gultni pārstās indēt bīstamie atkritumi? Kad

Sauszemes Bars ļaus zivīm peldēt, neizliekot tām tīklus, un jūras putniem brīvi ienirt pēc barības, neķepinot tos nāvējošā naftas plēvē uz ūdens virsmas? Kad šis Bars beigs izgudrot arvien viltīgākus slazdus, lai noķertu Nesiju un neļautu satikties ar Nesu, no kura viņa bijusi šķirta 10 000 gadu?

Barvede Barakuda negrasās gaidīt bezgalīgi. Viņa ir gatava Lielajai Dienai. Zemūdens Baram nav ko bīties, jo ar viņiem ir Dūņu Rūķīša draudziņš — Laimīgais Gadījums.

Kaprālis Dāvis. «Policista blēņu stāsti»

(6 sējumos)

«Jo mazāk mēs par kādu zinām, jo vienkāršāk viņu nesaprast un par kaut ko nosodīt, tāpēc, ka ir viegli padoties stereotipiem. Kaut vai piemēram, par to, kas ir policisti un kāda ir viņu dzīve. Un tādēļ vien jau ir vērts ielūkoties grāmatā «Policista blēņu stāsti». Starp krimināllietu lapām un roku dzelžiem ir policists, viņa īpašā dzīve. Piedzīvojumi, dažkārt arī visai mulķīgi, robusts humors, arī savdabīga morāle ar palielu. Un tomēr no policistu dzīves romantika un azarts nav pazuduši.»

Maija Pohodņeva, žurnāliste

J. Jaunsudrabiņš. «Vēja ziedi»

(2 sējumos)

Jāņa Jaunsudrabiņa stāstam dots šāds nosaukums, jo tas raksturo stāsta situāciju. «Vēja ziedi» ir tukšie ziedi, kam nav lemts uzziedēt.

Interesanti ir tas, kā J. Jaunsudrabiņš vēsta notikumus pirmajā personā no sievietes viedokļa. Par pirmo mīlestību un par gaidīšanu divus gadu desmitus. Šajā stāstā Rasma un Spodra mīlestībai arī nav lemts piepildīties. Apzīmējums «vēja ziedi» ir spilgts salīdzinājums Rasma un Spodra mīlestībai.

H. Ibsens. «Pērs Gints»

(3 sējumos)

Pērs Gints ir kādreiz turīgā un cienītā Jona Ginta dēls; Jons kļuva dzērājs un pazaudēja visu savu naudu, atstājot Pēru un viņa māti Ozi dzīvot nabadzībā. Pērs vēlas atjaunot to, ko viņa tēvs reiz iznīcinājis, bet ir ieslīdzis lielībā un nemitīgā sapņošanā ar vaļējām acīm. Pērs iesaistās kautiņā un kāzu dienā nozog līgavu Ingrīdu. Pēru pasludina par ārpus likuma esošu, un viņam ir jāpamet sava draudze.

Solveiga, kuru Pērs satika kāzās Hegstadē un kura puisī iemīlējās, ierodas Pēra meža būdiņā, lai dzīvotu kopā ar viņu, bet Pērs pamet viņu un dodas

projām savos ceļojumos. Pērs ir projām daudzus gadus, viņš iesaistās dažādās avantūrās un spēlējās dažādas lomas.

Atgriezies savā draudzē, viņš satiek pogu lējēju, kas uzstāj, ka Pēra dvēsele ir jāpārkausē tāpat kā citas nederīgas lietas, ja vien Pērs var paskaidrot, kad un kur viņš ir bijis viņš pats.

Izmisušais Pērs dodas pie Solveigas, kura joprojām gaida viņu mazajā kalnu būdiņā. Solveiga saka Pēram, ka viņa vienmēr ir bijusi kopā ar viņu savā ticībā, cerībā un mīlestībā.

Dramatiskā poēma piecos cēlienos ievēd lasītāju savdabīgā dzīves uztveres stāstījumā, kas gala rezultātā noved pie atziņas, ka dzīvi ir jānodzīvo pilnvērtīgi nevis jāiznieko to. Caur Pēru Gintu mēs ikviens varam mācīties saskatīt savā dzīvē jēgu un palikt pie tā, lai, bezjēdzīgi mētājos pa pasauli, nezaudētu to vispār.

M. Zālīte. «Pilna Māras istabiņa»

(1 sējuma)

Dramatiskā poēma 2 cēlienos, sarakstīta 1981. gadā. Luga bāzēta uz folkloras un mītu motīviem. Māra — mitoloģiska būtne mirušā tēva bērniem dāvā to, ko viņi visvairāk vēlas. Vecākajam dēlam mītisko galdautu («galdiņ, klājies!»), kas sniedz materiālu nodrošinājumu; vidējam dēlam — septiņjūdžu zābakus, kas ļauj apceļot pasauli; jaunākajam — cepuri, kas dara neredzamu, un kā karavīram sniedz iespēju bez

dzīvības briesmām uzvarēt kaujās. Māsai tiek dota iespēja rakstīt, — talants. Taču balvas nesniedz cerēto laimi un piepildījumu. Varoņi cieš morālu sakāvi.

Džoels Levi. «Universs tavā kabatā»

(3 sējumos)

Šī ir universāla uzziņu rokasgrāmata, kas satur daudzus faktus un skaitļus par mūsdienu pasauli. Aplūkots ir Visums un Saules sistēma, no kuras svarīgākā ir Zeme. Tās analīze ir padziļināta un ietver sevī ziņas par valstīm, augiem un dzīvniekiem, kā arī par cilvēku un tā sasniegumiem. Vispārīgās uzziņas par n-tās pakāpes sakni, ģeometrijas formulām, svariem un mēriem, kā arī par alkohola mērīšanas sistēmu, ieinteresēs ikvienu, kam tuvi ir eksaktie jautājumi. Mūsdienu jaunatnei noderīgi būs emotikonu (dažnedažādu smaidiņu pielietojums), Morzes kodu un citu kodu skaidrojumi.

O. Mednis. «Trīs burtnīcas»

(2 sējumos)

Grāmatas autors izgājis to Golgātas ceļu, ko latviešu tautai sagādāja staļinisms. Tas aizsākās 1941. gadā, kad kopā ar ģimeni tika izsūtīts uz Sibīriju, no kuras bija lemts atgriezties tikai 1949. gadā, bet nu jau bez tēva, kurš tika nošauts, kā vēlāk noskaidrojās, pārpratuma dēļ.

Šī ir viegli lasāma grāmata, jo ir rakstīta kā dienasgrāmata. Taču katra no lappusēm nes smagu un drūmu likteni, kuru daudzi no izsūtītajiem neizturēja. Autors savas piezīmes sācis rakstīt 12 gadu vecumā. To fragmenti pirmo reizi publicēti laikrakstā «Literatūra un Māksla» 1988. gadā.

Grāmata lieti noder kā papildinājums Latvijas vēstures vizualizēšanai. Caur to plūst ne tikai informācija par vēstures notikumiem, bet arī par cilvēku neizmērojamo spēju izdzīvot jebkuros apstākļos. Īpaši iesakāma cilvēkiem, kuriem pienāk brīdis, kad nolaižas rokas un lūpas izdveš: «es to vairs nespēju». Tāpat grāmata ieteicama mūsdienu jaunatnei, lai, izlasot grāmatu, spētu izdalīt svarīgās vajadzības no mazsvarīgām.

LASĪTAVĀ

Pamatojoties uz Idas Kronbergas ieteikumu, kopš 2008. gada sākuma bibliotēkas Lasītavā ir iespējams iepazīties ar izdevumu, kurā apkopota informācija par diabētu. Brošūra «Īsumā par diabētu» ir paredzēta cilvēkiem, kas interesējas par diabēta raksturu, tā izpausmēm un iespējām ar to sadzīvot.

Tiem lasītājiem, kuriem ir interese pašiem darboties ar datoru un vēlme pilnveidot zināšanas programmatūras JAWS pielietojumā, iesakām iepazīties ar Lasītavā pieejamām brošūrām Braila

rakstā «Apmācība darbam ar programmatūru JAWS», kas ir iznākusi 2 sējumos.

GRĀMATAS SAGATAVOŠANĀ

Maija Kūle, Rihards Kūlis. «**Filosofija**»
(13 sējumos)

Iveta Ķestere. «**Lietišķā etiķete**» (5 sējumos)

V.M.Vats. «**Islāms. Īsa vēsture**» (2 sējumos)

Agnese Krivade. «**Bērnība**» (1 sējumos) ar CD

INFORMĀCIJA LASĪTĀJIEM

Ikvienam lasītājam ir iespēja saņemt viņam interesējošos materiālus Braila rakstā. To var izdarīt divējādi:

1. dodoties uz bibliotēkas Braila raksta nodaļu pie tās vadītājas Guntas Bites un veicot pasūtījumu. Teksti tiek pārvērsti un izdrukāti Braila rakstā vienas nedēļas laikā. Tekstu apjoms Braila rakstā nedrīkst pārsniegt 15 (A4) formāta lapas, t.i., 18`000 zīmes. Maksimālais pasūtījuma apjoms uz vienu cilvēku nedrīkst pārsniegt 150 lapas mēnesī. Pasūtīto materiālu lasītājs saņem iesietu spirālē vai saskavotu.

2. Lasītavā ir iespēja pašiem materiālu ieskenēt un ar *Jaws* programmatūras palīdzību noklausīties tā saturu, kā arī nepieciešamības gadījumā ar tastatūras un Braila raksta rindas palīdzību rediģēt,

un, izmantojot printeri *4x4 PRO*, izdrukāt Braila rakstā. Šī iespēja pašam darboties īpaši noderīga ir studējošiem redzes invalīdiem, jo lasītajā izdrukātā materiāla biezums nav ierobežots. Lai to varētu izdarīt, lasītājam ir jāprot darboties ar datoru un Braila raksta rindu.

Ja kādam ir interese, bet nav padziļinātu zināšanu par darbu ar Braila raksta printeri, tad bibliotēkas personāls būs vienmēr priecīgs Jums palīdzēt un apmācīt.

Kopā problēma vienmēr izskatās mazāka nekā šķiet! Gaidām Jūs arī Braila raksta nodaļā!

INFORMĀCIJA

Lai «Latvijas Neredzīgo bibliotēka» varētu pilnvērtīgi strādāt un produktīvāk apmierināt lasītāju vēlmes ir nepieciešama cieša sadarbība. Šī sadarbība ir svarīga abām pusēm, tāpēc bibliotēkas kolektīvs būs pateicīgs par jūsu idejām un vēlmēm. Tās jūs varat izteikt pa tālruni, rakstot vēstules vai sūtot tās uz e-pastu braille@inbox.lv, gan arī klātienē. Būsim priecīgi par jūsu ieteikumiem.

Neizmirstiet, ka katru gadu Neredzīgo bibliotēka rīko *Atvērto durvju dienas*, kurās jūs varat iegūt informāciju par bibliotēkas darbu, jaunumiem un sasniegumiem! Tā ir lieliska iespēja lasītājam komunicēt ar bibliotēku.

Mūsu kontakti:

Adrese: Juglas iela 14, Rīga, LV-1024

Tālrunis: 67522131, 67514513, 67514512

e-pasts: **braille@inbox.lv** vai
bibmet@lnerbibl.apollo.lv

Mājas lapa: **www.neredzigobiblioteka.lv**